

Sociální bydlení a MPSV

Barbora Š. Stašková

hlavní garantka projektu Podpora sociálního bydlení, MPSV

Výroční konference IROP

20. listopadu 2023, Liberec

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

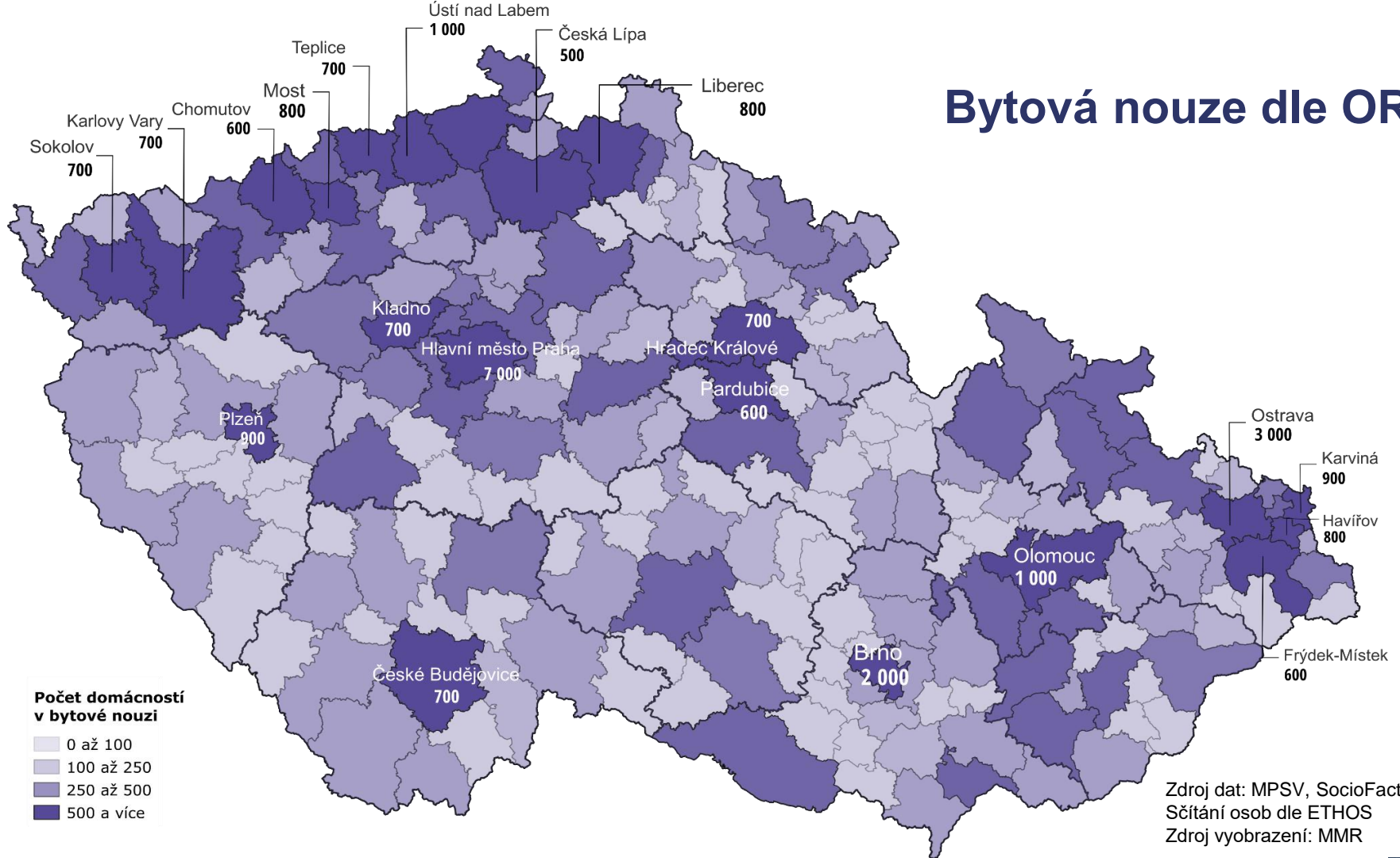

Aktuální situace v ČR:

- nedostupnost bydlení
- bytová nouze

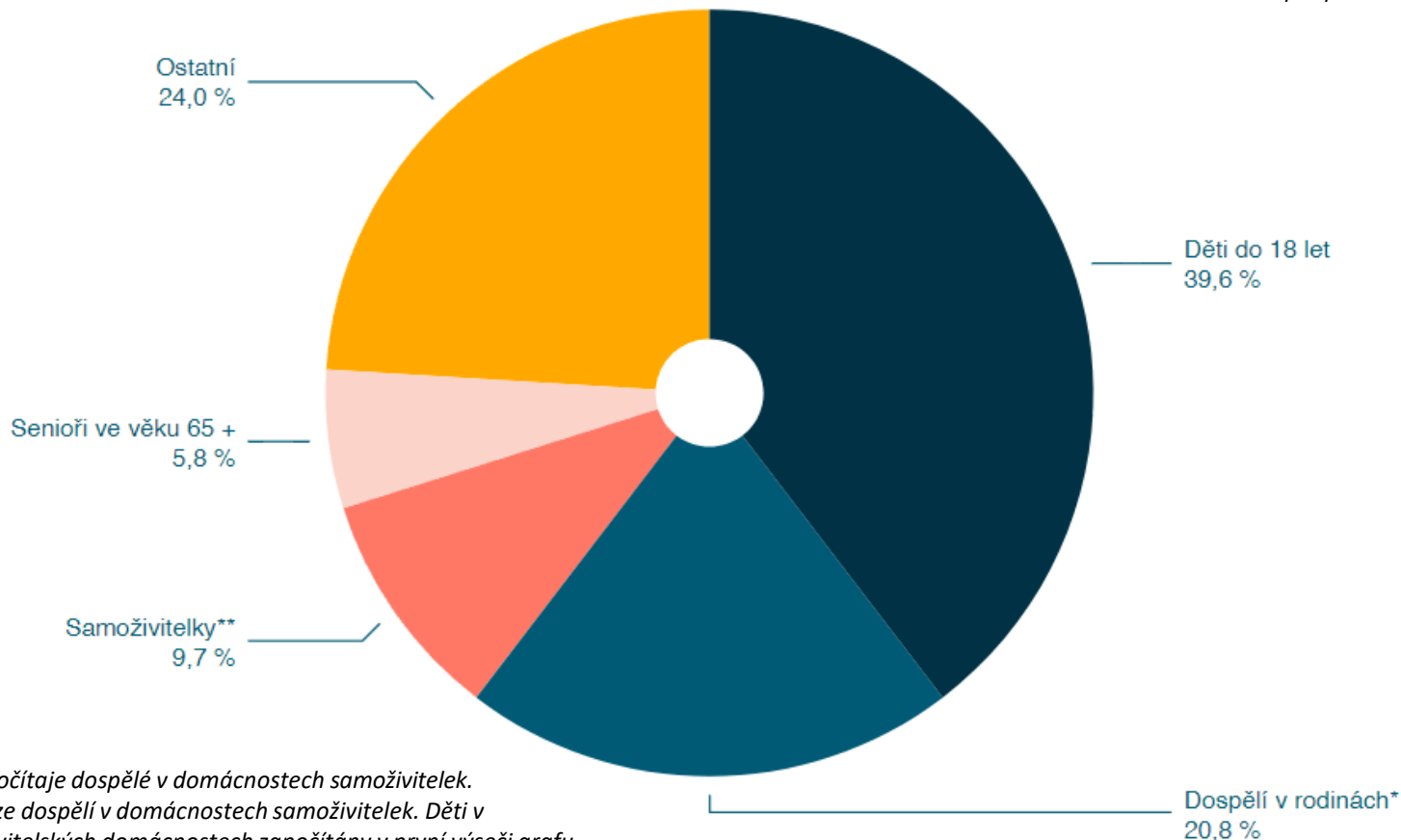
Bytová nouze dle ORP

Zdroj dat: MPSV, SocioFactor 2022
Sčítání osob dle ETHOS
Zdroj vyobrazení: MMR

Populace v bytové nouzi

Zdroj grafu a následující tabulky: Sčítání osob v bytové nouzi a další datové zdroje (2019-2022) – viz RIA k zákonu o podpoře v bydlení Příloha 1

* Nepočítaje dospělé v domácnostech samoživitelů.

** Pouze dospělí v domácnostech samoživitelů. Děti v samoživitelských domácnostech započítány v první výšce grafu.

Hlavní kategorie bytové nouze	Typ situace	Počet oprávněných domácností	Osob	Osob na domácnost	Hodnota z roku	Děti do 18 let	Rodin s dětmi do 18 let	Počet seniorů ve věku 65 a více let
Celkem	Bytová nouze	67 500	153 800	2,28		61 000	25 500	9 100
A. BEZ STŘECHY	A1. Bez střechy (včetně osob pobývajících v noclehárnách)	11 500	12 000	1,04	2022	0	0	1 300
B. BEZ BYTU	B1. V azylových domech	3 800	6 000	1,58	2022	2 000	8 000	300
	B2. Na ubytovnách, včetně penzionů, hotelů, hostelů a motelů (dlouhodobě, nikoli krátkodobě kvůli práci)	10 400	12 500	1,20	2022	1 700	7 000	1 900
	B3. V institucích v případě, že osoba nemá po odchodu z instituce jinou možnost standardního bydlení	6 300	6 300	1,00	2019	0	0	600
C. NEJISTÉ BYDLENÍ	C1. Domácnosti ve výpovědi z nájemního bytu	6 500	18 500	2,85	2022	10 000	4 000	900
	C2. Rizikové přebývání bez právního titulu (ne u příbuzných), v bytě po účinnosti výpovědi, v nezákonně obsazené budově	1 500	4 000	2,67	2022	2 300	1 000	200
	C3. Nedobrovolné přebývání bez právního titulu u příbuzných či přátel s negativními dopady na členy domácnosti	6 000	16 000	2,67	2021	12 000	6 000	800
	C4. Opakované nájemní nebo podnájemní smlouvy na 1 až 3 měsíce	9 500	28 000	2,95	2022	13 000	5 800	500
D. NEVYHOVUJÍCÍ BYDLENÍ	D1. Přebývání ve funkčně nevyhovujícím bydlení	4 000	13 000	3,25	2022	6 000	2 500	700
	D2. Přebývání v silně přelidněných bytech (podlahová plocha do 8 m ² na osobu)	8 000	37 500	4,69	2021	14 000	5 700	1 900

Aktuální situace v ČR:

- řešení pouze skrz ad hoc projekty a nouzové bydlení

V ČR neexistuje systémové řešení bytové nouze

Nesystémové uchopení a velký rozsah bytové nouze:

- **vysoké náklady** na veřejné rozpočty (stát, obce, kraje)
- stále vyrůstají děti v **dětských domovech** i z důvodu bytové nouze - 48 % z dětí*
- rozmach sekundárního trhu s bydlením – tzv. „**obchod s chudobou**” (prostřednictvím státních prostředků poskytovaných jako sociální dávky na bydlení; chybí **cenové mapy**)
- vznik **vyločených lokalit**
- neefektivní využívání **zařízení přechodného ubytování**
 - “**rotující**” domácnosti **v azylových domech**; v azylových domech se nachází v jeden okamžik **cca 2 tisíce dětí**
 - poptávka po službách azylových domů, zejména těch pro rodiny s dětmi, výrazně převyšuje nabídku
 - k 31. 12. 2021 evidovaly azylové domy více než 6 tisíc neuspokojených žádostí)

Řešením není dočasné ubytování, ale bydlení ve standartním bytě.

**Zpráva o stavu péče o ohrožené děti v roce 2023 vydaná MŠMT ve spolupráci s Nadací J&T.*

Projekty v OPZ+

- soutěžní výzvy (7 + 101)
- systémový projekt MPSV
Podpora sociálního bydlení

projekt Podpora sociálního bydlení MPSV podporuje

41

projektů

16 realizováno obcemi,
25 realizováno NNO

- 📍 101 NNO
- 📍 101 Obec
- 📍 007 NNO
- 📍 007 Obec

Výzvy:
č. 007

č. 101 specifická část B OPZ+

Celkem
plánováno
zabydlet:
747 bytů

Podpora integrovaného řešení (volitelné doplnění základní aktivity A)

B1	Kontaktní místo pro bydlení	16	B6	Přechod do bydlení při odchodech z institucí	6
B2	Sociální realitní agentura / garantované bydlení	8	B7	Nástroje pro podporu sousedského soužití (domovník)	6
B3	Posílení prevence ztráty bydlení	29	B8	Prevence a řešení diskriminace v oblasti bydlení	2
B4	Podpora multidisciplinárních týmů při řešení bytové situace, case managementu, vytváření podpůrných sítí služeb	5	B9	Facilitace vzájemné podpory, svépomoci a dalších participativních forem podpory bydlení	3
B5	Strategické a koordinační aktivity na území obce nebo širším území (aktivita pouze pro žadatele typu „obec“)	7			

**Liberecký
kraj**

3 projekty
(2 obce, 1 NNO)

Centrum bydlení Liberec II.

Realizátor: Statutární město Liberec

Místo realizace: Liberec

Termín realizace:

1. 11. 2022 – 31. 10. 2025

Přístup: Housing First/Housing Led

Cílová skupina: Jednotlivci a rodiny

Počet zabydlených domácností:

40

Doplňkové aktivity: B1, B3, B5

Kontaktní osoba za realizátora:

chochola.martin@magistrat.liberec.cz

Garantované bydlení Liberec

Realizátor: Návrat, o. p. s.

Místo realizace: Liberec

Termín realizace:

1. 4. 2023 – 31. 12. 2025

Přístup: Housing Led

Cílová skupina: Jednotlivci a rodiny

Počet zabydlených domácností:

20

Kontaktní osoba za realizátora:

info@opsnavrat.cz

Sociální bydlení v Jilemnici

Realizátor: Město Jilemnice

Místo realizace: Jilemnice

Termín realizace:

1. 2. 2023 – 31. 1. 2026

Přístup: Housing Led

Cílová skupina: Jednotlivci a rodiny

Počet zabydlených domácností:

5

Doplňkové aktivity: B3, B5

Kontaktní osoba za realizátora:

jandurova@mesto.jilemnice.cz

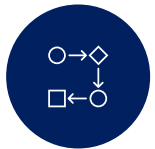
Projekt MPSV: Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR (2023-2025)

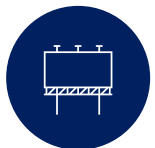
Metodická podpora poskytovaná aktérům sociálního bydlení

Metodické materiály

Koordinace sociálního bydlení v širších územních celcích a dal. inovace

Propagace sociálního bydlení

Vzdělávání v oblasti sociálního bydlení

Výzkumy a analýzy

Evaluace

Národní kontaktní centrum - poradenství

www.socialnibydeni.mpsv.cz
www.facebook.com/socialnibydenivcr

socialni.bydeni@mpsv.cz
YouTube: @projektpodporaSB

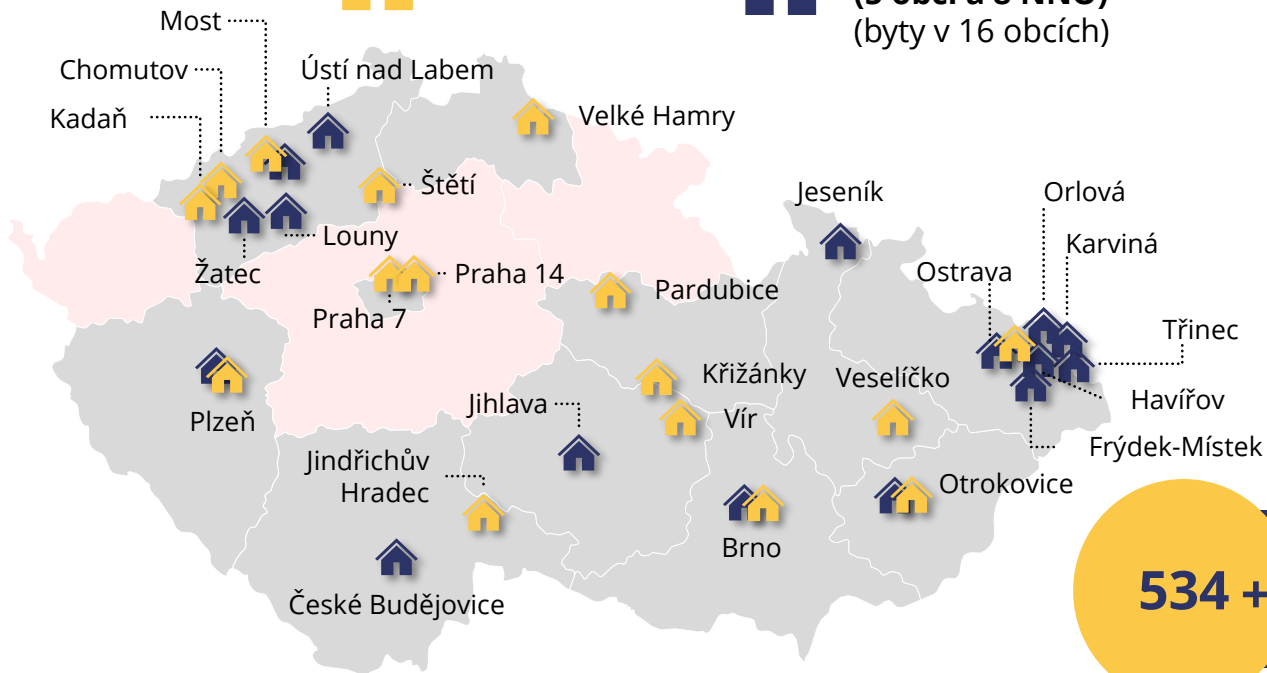
Projekt MPSV 2016-2022

Spolupráce s 29 projekty obcí a NNO

 16 obcí

13 projektů Housing First
(5 obcí a 8 NNO)
(byty v 16 obcích)

Diverzita:

- › vesnice vs město
- › 380 – 381.000 obyvatel
- › rozvinuté vs. soc. vyloučené lokality
- › přelidněné vs opouštěné lokality

Výsledky:

- › nastavení systémů SB pro 10 % populace ČR (LKSB)
- › **úspěšnost** udržení bydlení:
 - 16 obcí 2 r.+ **84 %**
 - HF po 1r.+ **85 %**

534 +

279

813 zabydlených
domácností

Dobrá praxe z praxe

www.socialnibydeni.mpsv.cz

↑ Prevence

↑ sledovat již 1. neuhrazený nájem a nenechat propadnout domácnost do dluhů

↑ propojení / spolupráce bytového a soc. odboru

↑ sociální dávky, MOP na kauce pomáhají získat i udržet bydlení

↑ Kontaktní místo pro bydlení/pobočka dostupná lidem v problémech ještě před ztrátou bydlení

↑ Sousedské soužití

↑ soc.mix, párování

↑ komunikace jak s klientem, tak s obyvateli domu; mediace problémů; bytový ombudsman

↑ doormanagement

↑ Oddělení kontroly od podpory

↑ sociální pracovník podporuje klienta, nekontroluje platby ani nepřichází se sankcemi

↑ Vyhledávání bytů na trhu

↑ sociálně-realistní agentury

↑ podpora CS diskriminovaných na trhu a zprostředkování kontaktu pronajímatel-nájemník

↑ garance

↑ Výkup jednotlivých bytů obcí - rozšíření bytového fondu a možnost ovlivňovat cenu nájemného v obci

↑ Housing First – intenzivní podpora cílových skupin s kumulativními problémy

↑ ...

Systemové řešení přichází

Zákon o podpoře v bydlení

Zákon nepřichází poprvé, ale snad naposled

SOCIÁLNÍ BYDLENÍ

2016

KRIZOVÉ BYDLENÍ

PROFESNÍ BYTY

PROSTUPNÉ
BYDLENÍ

DOSTUPNÉ

ZÁKON

BYDLENÍ

NOUZOVÉ
BYDLENÍ

2023
**PODPRŮROVANÉ
BYDLENÍ**

CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ

BYDLENÍ
PRO MLADÉ

Asistence v bydlení – činnosti asistence

= odborná dlouhodobá a individualizovaná činnost za účelem udržení vyhovujícího bydlení zahrnující podporu a pomoc při:

- ✓ **zajištění finančních prostředků** k udržení vyhovujícího bydlení a nakládání s nimi,
 - ✓ **řešení zadlužení**, které ohrožuje udržení vyhovujícího bydlení,
 - ✓ **b) zprostředkování sociálních služeb**,
 - ✓ **c) navázání nebo udržení sociálních vazeb** potřebných k udržení vyhovujícího bydlení, včetně udržování dobrých **sousedských vztahů** a řešení případných sousedských sporů,
 - ✓ **d) hospodárném užívání bytu**, které nevede k jeho nadměrnému opotřebení, a **udržování bytu ve vyhovujícím stavu**.
- možné čerpat max. 3 roky (přezkoumání vždy po roce **1+1+1**)
- upravena tímto zákonem, tedy **mimo režim zákona o sociálních službách**
- poskytována prostřednictvím sociálního, odborného, asistenčního nebo pomocného pracovníka

Podpora ve standartním bytě obcí (v samostatné působnosti) nebo registrovanou soc. službou
+ **specifikace úkonů ve vyhlášce + standardy kvality**

Barbora Š. Stašková, M.A.

Podpora sociálního bydlení

MPSV – Oddělení koncepce sociální práce, sociálního bydlení a řešení bezdomovectví

+420 602 293 968

barbora.staskova@mpsv.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.socialnibydeni.mpsv.cz

www.facebook.com/socialnibydenivcr

socialni.bydeni@mpsv.cz

YouTube: @projektpodporaSB

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

